

Nr. 275/1045/, IV metai. D i e p h o l z, 1948 m. gruodžio mėn. 9 d.

Šiandien Londone prasideda debatai užs. politikos reikalu

Žemuosiuose Rūmuose šiandien D. Britanijos užsienių reikalų ministris E. Bevin padarys pranešimą užsienių politikos klausimais. Debatai užtruksią dvi dieni. Korespondentai šiems debatams skiria daug dėmesio, nes čia, būsią paliesti visi naujausieji įvykiai. Paskutinieji debatai, kaip žinia, vyko prieš du su puse mėnesio. Vyriausioji Pevino pranešimo mintis būsianti sąvekių nušvietimas tarp Rytų ir Vakarų. Toliau, manoma, ministris paliesiąs Palestinos, Vakarų Unijos ir Šiaurės Atlanto pakto klausimus. Opozicijos vardu kalbės Winston Churchill, kuris anksčiau buvo pareiškęs, jog debatuose nedalyvausiąs.

Pats Stalinas priima Čekoslovakijos delegaciją

Kaip pranešama, Maskvon atvykusią Čekoslovakijos delegaciją vakar priėmė pats Stalinas. Politiniai korespondentai pabrėžia, kad pasitarimai tuo pačiu turėsia svarbaus charakterio. Be to, žinia, kad Stalinas priėmė Čekoslovakijos delegaciją, pirmą sykį oficialiai praneša apie Stalino buvimą Maskvoje. Anksčiau buvo pranešama, kad Stalinas tebesąs savo poilsio vietoje Kryme.

Iš JTO konferencijos darbu

Politinė komisija priėmė Jungtinių Amerikos Valstybių, Australijos ir Kinijos paruoštąją rezoliuciją, siūlančią iš Korėjos atitraukti visas okupacines kariuomenes. Sovietų Sąjungos atstovas pasisakė prieš pietų Korėjos vyriausybę ir JAV.

Nubarta buv. Italijos kolonijų svarstymą atidėti, tat jis bus svarstomas tik po JTO konferencijos pertraukos – balandžio mėnesį JAV.

Revoliucinės permainos JAV užs. reikalų politikoje

Jungtinių Amerikos Valstybių užsienių reikalų ministro pavaduotojas Lovett pranešė, kad Šiaurės Atlanto paktas, kuris netrukus būsiąs pasirašytas, bus pakankamai stiprus, kad galėtų padaryti lygsvarą dabartinėje politinėje padėtyje. Rytoj pradėsia posėdžius ir JAV bei Kanados atstovai. Tuo tarpu posėdžiauja dar Vakarų Unijos valstybių atstovai. JAV užsienių reikalų viceministerio nuomone, Šiaurės Atlanto paktas reiškias beveik revoliucines permainas JAV užsienių politikoje. Kanados atstovai siūlys, kad pakte būtų numatyta ne tik karinis, bet ir ūkinis bei kultūrinis bendradarbiavimas.

Kitos naujausios radijo žinioš:

- = Berlyne, pirmininkaujant naujajam burmistruui prof. E. Ruester, įvyko pirmasis naujojo magistrato posėdis. Pirmoje eilėje norima aptarti finansinius sunkumus, kuriosna pakliuvo miestas po valiutos reformos.
- = Lygiagrečiai su legaliojo magistrato posėdžiu sovietų sektoriuje posėdžiaavo naujasis sovietų sektoriaus magistratas. Kiekvienam sovietų sektoriaus gyventojui nutarta išduoti po 18 cent anglies.
- = Per paskutines 24 val. britų ir amerikiečių lėktuvai Berlynan pristatė rekordinį maisto ir anglies kiekį. Iš viso Berlynan atskrido 747 lėktuvai, atveždami 6.133 to.
- = Prancūzijos vyriausybė pasiuntė antrą notą JAV Ruhro krašto pramonės įmonių reikalui. Šioje notoje ypatingai paliečiamieji reikalai. Žinodamas šį prancūzų vyriausybės žygį, Maršalio plano administratorius Paul Hofman Londone konferencijoje pareiškė, kad bendra reperacijoms skirtų Vokietijos pramonės įmonių suma tesudaro 40 milijonų dolerių, tuo tarpu kas savaitę šios pramonės įmonės eksportuoja prekių 100 milijonų sumai.
- = Vengrijos smulkiųjų ūkininkų partijos atstovai kritikuoja savo premjerą, kuris taip pat yra tos partijos narys. Šioje partijoje laukiama valymo.
- = Radijas praneša, kad JAV užsienių reikalų ministeriui George Marshall'ui padaryta inkstų operacija. Pacientas jaučiasi gerai.
- = JTO konferencijoje oficialiai pripažinta, kad trečiąją kalbą/šalia anglų ir prancūzų/būsianti vartojama ispanų kalba.

V i e t o s ž i n i o s :

- Šiandien mugriebtą pieną gauna Nr. 44 - 182, rytų - Nr. 183 - 314.
 Šiandien bulvės ir daržovės duodamos šia tvarka: mūriniam rajone prie pietų: Nr. 2 - 150 nuo 9 iki 10 val., Nr. 151 - 300 nuo 10 - 11 val., Nr. 301 - 485 nuo 11 - 12 val. Mediniam rajone: Nr. 31 - 250 nuo 14 - 15 val., Nr. 251 - 484 nuo 15 - 16 val.
 Stovyklos vadovas praneša, kad moterys nuo 16 - 50 m. amžiaus gali stoti į Halendorfo namų ruošos mokyklą. Norinčios registruojasi stovyklos raštineje darbo valandomis.

Lietuvių kalbos reikalai /tęsinys/

Apetitas, lot., tarpt. - noras valgyti, o perkeltine prasme - norėjimas ką nors pasiekti, išigyti. Lietuviams neįprasta sakyti, radus valgant: gero apetito, skanaus apetito. Apetitas yra didelis ir mažas. Tai, norint žodį "apetitas" vartoti, reiktų sakyti, radus valgant: didelio apetito ar mažo apetito, o juokdariai pridurtų ir: milžiniško apetito. Lietuviai nuo seno lietuviškai įvairiai ir gerai sako: skals; skalsink, Dieve; skalsos; soties; sotinė; Dieve.

T r u m p a i i š v i s u r :

- Čekoslovakijos užsienių reikalų ministerijoje šiuo metu vyksta didelis valymas. Bus atleista per 30 tarnautojų. Šie valymai pradėti po to, kai vienas aukštas diplomatinės tarnybos valdininkas pabėgo į užsienius, ir kai vis daugiau buvusių Čekoslovakijos diplomatinių atstovų atsisakė grįžti iš užsienių.
 Sijamo ministeris pirmininkas pasitarimuose su britų gen. konsulu ryškiai nėje Azijoje susitarė bendradarbiauti kovoje su bendru priešu - komunistais Azijoje ir Malajuose.
 Britų karinė valdžia šiuo metu susipažįsta su vokiečių memorandumu, kuriame prašoma Munsterlagerį, kuriame dabar laikomi internuoti naciai, perleisti Vokietijos rytų atbėgėliams.
 Maskvon atvykusią Čekoslovakijos vyriausybės delegaciją pasitiko pats TSRS užsienių reikalų ministeris Molotovas. Čekoslovakijos ministeris pirmininkas Zapotocki spaudai pareiškė, kad nuo šiol pradėsias glaudus bendradarbiavimas su TSRS. "Times" korespondentas praneša iš Čekoslovakijos, kad ši valstybės vyrų kelionė Maskvon turinti 3 tikslus: noras gauti užsienio deivų reikalingų prekių importui, paruošti atsakymą į Vakarų Valstybių Uniją ir atlikti paskutinius pasirengimus Čekoslovakijos įjungimui į Sovietų Sąjungos "broliškų" respublikų šeimą.
 Du sovietų lakūnai, kurie Austrijoje pasidavė vakariečiams, savo pareiškime spaudai pabrėžia, kad sovietų aviacija esanti daug žemesnio lygio, negu vakariečių aviacija. Jų nuomone, sovietai neįstengtų, kaip vakariečiai oro keliu aprūpinti tokį didelį gyventojų skaičių. Vakariečių aviacija šiuo savo žygiu padariusi šiems lakūnams didelį išpūdį.
 Prancūzijos ministerių kabinetas savo posėdžiuose parengė naują biudžetą, kuris bus patiektas patvirtinti tautiniam susirinkimui. Ankstyvesnysis valstybės biudžetas turėjo 400 milijardų frankų deficito.
 Sovietų karinė valdžia Austrijoje pareikalavo iš Austrijos vyriausybės tuoju pat atiduoti visus garvežius ir geležinkelio vagonus, kurie buvo numatyti perduoti sovietams kaip buvęs rytų Europos ir vidurio Europos valstybių turtas. Austrijos vyriausybė skundžiasi, kad šis reikalavimas esąs pergreitas, nes tokiam perdavimui dar nesą pasirengta.
 Po Jungtinių Amerikos Valstybių ir D. Britanija atsakė sutinkanti pradėti pasitarimus dėl taikos sudarymo su Austrija. D. Britanijos užs. reik. ministerijos kalbėtojas pareiškė, kad D. Britanija mano, jog politiniai nepriklausoma ir ūkiniai savarankiška Austrija yra būtina Europoje. Laukiama ir Prancūzijos atsakymo. Sovietai savo atsakymo dar nepareiškė.
 Maršalio plano administratorius Paul Hoffman Londone vykstančioje konferencijoje dėl Vokietijos pramonės įmonių demontavimo pareiškė, kad kiekviena komisijos narė į demontavimo reikalą žiūri pro savo praktiškumą - sius akinius. Jo manymu, Vokietijos ūkinis atsistatymas laiduoja visos Europos ūkinį saugumą. Dėl Eckenroferės torpedų bandomosios stoties sprogdinimo Maršalio plano administratorius pareiškė, kad ši buvusi įt. aukta karinių įmonių sąrašą ir jos sprogdinimas negalėjo būti sustabdytas.